

Avrupa Sosyal Ortak Örgütlerinin Entegre Projesi

“Avrupa sosyal diyaloğuna sosyal ortakların katılımı

... sosyal ortakların ihtiyaçları nelerdir?”

2. Aşama – Takip seminerleri

Türk Ulusal Semineri Raporu

Sheraton Otel ve Kongre Merkezi, Ankara
Türkiye

3 Şubat 2009

Hazırlayan: ARITAKE-WILD
Şubat 2009

Proje, Avrupa Komisyonunun mali desteğiyle Avrupa Sosyal Ortaklarınca gerçekleştirilmektedir.

Avrupa Sosyal Ortak Örgütlerinin Entegre Projesi

“Avrupa sosyal diyaloguna sosyal ortakların katılımı

... sosyal ortakların ihtiyaçları nelerdir?”

2. Aşama – Takip seminerleri

Türk Ulusal Semineri Raporu
Sheraton Otel ve Kongre Merkezi, Ankara
Türkiye
3 Şubat 2009

Giriş

Avrupa Sosyal ortakları 2006 – 2008 çalışma programının bir parçası olarak, aday ülkeler (Hırvatistan ve Türkiye) ve yeni Üye Devletlerdeki (Bulgaristan ve Romanya) ulusal sosyal ortak örgütlerinin Avrupa Sosyal Diyalogu içinde günümüzde ve gelecekteki ilişkilerinde yeterliliklerini arttırmak amacıyla 2007 yılında düzenlenen seminerin takip toplantısı 3 Şubat 2009 günü Ankara’da gerçekleştirildi. Program, Avrupa Birliğinin yeni üyeleri olan sekiz Orta ve Doğu Avrupa ülkesinde 2003 – 2005¹ sosyal ortaklar çalışma programı çerçevesinde gerçekleştirilen benzer çalışmaları geliştirir niteliktedir.

Bir gün süren toplantıda Türk sosyal ortaklarının amaçları aşağıdakiler olmuştur:

- ✧ Projenin 1. aşamasında geliştirilen eylem planlarının uygulamasında kaydedilen ilerlemenin gözden geçirilmesi;
- ✧ Karşılaşılan sorunları belirlemek ve tartışmak, bu sorunların çözümü için yollar önermek;
- ✧ Türk sosyal ortakları için geleceğe yönelik “bireysel örgüt” ve “ortak” öncelikli eylemleri belirlemek.

Seminere, Türk işveren örgütleri (TİSK, TÜSİAD, TESK ve TKİB’den 15 katılımcı) ve sendikalarının (DİSK ve HAK-İŞ’den 18 katılımcı) temsilcileri ile Avrupa sosyal ortaklarının temsilcileri (BUSINESSEUROPE, ETUC, UEAPME ve CEEP) ve uzmanlar katıldı. Seminere katılanların tam listesi, bu raporda Ek 1 olarak iliştilmiştir.

Metodoloji

Seminerin metodolojisi, Türk sendikalarının ve işverenlerinin maksimum katılımını ve Avrupa sosyal ortak örgütlerinden gelen katılımcıların ve uzmanların “katma değerli” girdilerini sağlayacak şekilde tasarlanmıştır. Toplantının önemli bir bölümü, çalışma gruplarında yapılan tartışmalardan ve bunu takiben genel grupla alınan geri beslemeden oluşmuştur.

¹ 2003 – 2005 Avrupa sosyal ortakları çalışma programının bir parçası olarak, başlangıç ve devam seminerleri Çek Cumhuriyeti, Estonya, Macaristan, Letonya, Litvanya, Polonya, Slovakya ve Slovenya’da Ocak 2005 ve Mayıs 2006 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. 16 ulusal seminerin raporları ve iki alt projenin birleştirilmiş raporları, Avrupa sosyal ortak kuruluşlarının web sitelerinden bulunabilir. (Sendikalar için <http://resourcecentre.etuc.org/> ve işverenler için <http://www.erc-online.eu>).

ARITAKE-WILD

Toplantı bir konsensüs oluşturma oturumu ile sona ermiştir. Fikirlerin ve stratejilerin oluşturulmasını ve geliştirilmesini daha da kolaylaştırmak için, çalışma grupları Türkçe dilinde çalışmış, Avrupa sosyal ortak katılımcıları ve uzmanları içinse “müdahaleci olmayan” sözlü çeviri hizmetlerinden yararlanma olanağı verilmiştir. Genel oturumlarda tam sözlü çeviri yapılmıştır. İki taraflı tartışmaları ve faaliyet önceliklerinin geliştirilmesini en üst düzeye çıkarmak amacıyla, tartışmalar üç çalışma grubunda gerçekleştirilmiştir: birinci grup sadece sendika temsilcilerinden, ikinci grup sadece işveren örgütleri temsilcilerinden ve üçüncü grup ise “karma” katılımcılardan oluşturulmuştur. Üç grubun çalışmalarından elde edilen çıktılar genel gruba sunulmuş ve tartışılmıştır.

Bu rapor, seminer gündeminin formatını izlemekte, böylece semineri oluşturan yedi çalışma oturumunun her biri için bir genel değerlendirme sunmaktadır. Toplantının ayrıntılı gündemi Ek-2 olarak eklenmiştir. Semineri oluşturan yedi çalışma oturumu ise aşağıdaki gibi özetlenebilir:

	Oturum içeriğinin ana hatları	Oturum yapısı
Birinci Oturum	Giriş ve günün amacı	Uzman girdileri, AB sosyal ortakları – genel oturum
İkinci Oturum	“Eylem planının uygulamasına ilişkin rapor – neler iyi gitti, neler zor oldu, neleri uygulayamadık, neden?” – ulusal sendikaların, ve işveren örgütlerinin sunumları ve bir ulusal ortak sunum	Ulusal sosyal ortakların girdileri – genel oturum
Üçüncü Oturum	Avrupa Sosyal Diyalog gündemi ve geleceğe yönelik planlar konusunda Avrupa düzeyindeki sosyal ortakların sunumu	AB sosyal ortakları – genel oturum
Dördüncü Oturum	Üç grubun aşağıdaki sorular üzerinde çalışması: “Genel oturumda yapılan sunumlar ışığında – geleceğe yönelik eylem planlarının geliştirilmesi için en önemli öğrenme noktaları nelerdir?” “Eylem planlarını uygulama deneyimimiz temelinde ve değişen kurumsal ve ulusal öncelikler /Avrupa öncelikleri bağlamında – önümüzde 12 ayda ve önümüzdeki 3 yılda yapmamız gerekenler nelerdir?”	Ulusal sosyal ortaklar – üç çalışma grubu
Beşinci Oturum	Önerilen eylemler konusunda çalışma gruplarının geri beslemeleri	Ulusal sosyal ortaklar – genel oturum
Altıncı Oturum	Avrupalı sosyal ortaklarca sunulan araçların gözden geçirilmesi - En az faydayı ve en çok faydayı neler vermiştir? - Gelecekte ne yapılabilir?	AB sosyal ortakları, ardından genel oturumda tartışma
Yedinci Oturum	Gelecekteki eylem planlarının olası içerik/öncelikleri hakkında genel tartışma ve AB sosyal ortaklarınca son görüşlerin sunulması	Konsensüs oluşturma oturumu – genel oturum

Toplantı raporu

Birinci oturum (Uzmanların girdileri) – Karşılama ve seminerin amacının açıklanması

Alan Wild katılımcıları karşıladıktan sonra seminerin amacını açıkladı. Wild, katılımcılara iki yıl önce ulusal sosyal ortaklar arasında işbirliğini nasıl iyileştirebileceklerini tartıştıklarını hatırlattı, Türk sosyal ortakların AB düzeyindeki sosyal diyaloga katılımlarını kısaca özetledi ve bazı öncelikli faaliyet ve eylemleri tanımladı. Toplantının amacı öncelikler karşısında kat edilen ilerlemeyi gözden geçirmek, başarılı olan alanları ve iyileştirme yapılabilecek alanları belirlemek ve daha ileri düzeyde gelişim için oluşturulacak planları tanımlamak olarak belirtildi. Toplantının hedefi ayrıca AB düzeyinde sosyal diyalogun geliştirilmesi için geleceğe yönelik planlarda güncellemeler önermek ve AB düzeyindeki sosyal ortaklarca Türk sosyal ortaklara sunulan araçların ne derece yararlı olduklarının bir değerlendirmesini yapmak idi.

Katılımcıların tanıtılmasının ardından, toplantı başkanı iki yıl önce tartışılan konuları aşağıdaki gibi özetleyerek katılımcılara hatırlattı:

- ✧ Sosyal ortak örgütleri için mevcut olan kaynakları güçlendirmek;
- ✧ Türkiye’de tüm düzeylerde ikili sosyal diyalogu iyileştirmek;
- ✧ Hükümetle olan ilişkilerde etkin sosyal diyalog için uygun alan ve önceliğin sağlanması;
- ✧ Formal işgücü piyasasına daha çok sayıda kadın ve genci getirmek.

İkinci Oturum (Ulusal sosyal ortakların girdileri) - “ Eylem planının uygulamasına ilişkin rapor – neler iyi gitti, neler zor oldu, neleri uygulayamadık, neden?”

Giriş mahiyetindeki ilk oturumun ardından, işveren örgütleri, sendikalar ve sosyal ortaklardan gelen temsilciler ortaklaşa sunumlar yaptı.

İşverenlerin sunumu, birinci aşamada gerçekleştirilen seminerde kabul edilen eylem planının ana hatlarını katılımcılara hatırlattı; eylem planı aşağıdaki inisiyatifleri içeriyordu:

- ✧ Kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi – bu, AB düzeyindeki sosyal ortak örgütleriyle bağlantılı ulusal işveren örgütleri arasında belgelerin dağıtılmasına yönelik daha etkili bir yaklaşım benimsemek ve ikili sosyal diyalogu desteklemek yoluyla yapılmıştır;
- ✧ AB fonlarının daha iyi kullanılmasını sağlamak – eğitim programlarının geliştirilmesinde ve çeşitli ortak projelerin uygulanmasında gelişme kaydedilmiştir. Bunlara örnek olarak Leonardo da Vinci programı çerçevesinde gerçekleştirilen eğitim programları ve tekstil sektöründeki TEKSTİL projesi verilebilir;
- ✧ Gençlerin yeteneklerinden daha iyi yararlanmak ve kadınların işgücü piyasasına katılım düzeylerini arttırmak – bu, kısa süre önce teklif edilen İstihdam paketinin tümleşik bir parçasını oluşturmaktadır.

Sendika temsilcilerince yapılan sunumda, işveren örgütleri ile sendikalar arasındaki ilişkinin kısa bir tarihçesi ve Türkiye’de sosyal diyalogun yasal temelleri özetlendi. Sosyal ortakların karşı karşıya oldukları en büyük zorluğun bir sosyal diyalog kültürünün olmaması ve hükümetin sosyal diyalog sürecinde oynadığı baskın rol olduğu öne sürüldü. İşverenlerle hemfikir olan sendikalar, AB sponsorluğunda gerçekleştirilen projelerin işveren sendika

temsilcileri arasında ortak çalışmalar için fırsatlar sunduğunu ifade etti. Son iki yıl içinde çeşitli ortak inisiyatiflerde elde edilen başarı geleceğe iyimser bakmak için bazı nedenler sunmuşsa da, sosyal diyalogun yakın geleceğinin hassas politik ve ekonomik durumdan kaynaklanan toplu işten çıkarmaların tehdidi altında olduğu ifade edildi.

Ortak sunumda, iki ana noktanın altı çizildi. Birincisi belli işgücü piyasası kurumlarının güçlendirilmesiyle, ikincisi ise AB katılım öncesi fonlarının kullanımı ile ilgili idi. Eğitim ve beceri sertifikasyon merkezleriyle (Europass Centre) birlikte Profesyonel Meslek Komiteleri oluşturulmuştur. AB fonlarının emre amade olması sosyal ortak örgütleri için mevcut olan kaynakların iyileştirilmesine büyük etki yapmıştır. Türk sosyal ortaklarınca 2008-2013 döneminde AB fonlarıyla desteklenen kapsamlı bir yaşam boyu öğrenmeyi destek projesi gerçekleştirilecektir. Yasadışı istihdamla mücadele, kadınlar için istihdamın desteklenmesi, ve sosyal içermeyi (özellikle engelliler için) amaçlayan projeler dahil olmak üzere, sosyal ortakların gündeminin önemli bir ögesini oluşturan ve uygulanacak olan başka ortak projelerde de vardır.

Seminerde sendikalardan bir katılımcı, çizilen bu genel olumlu tablonun tüm sektörler için geçerli olmadığını ve cam sektöründe hala sosyal diyalogun çok kısıtlı olduğunu ifade etti.

Üçüncü oturum (AB sosyal ortaklarının girdileri) – Avrupa Sosyal Diyalog gündemi ve geleceğe yönelik planlar konusunda Avrupa düzeyindeki sosyal ortakların sunumu

CEEP'ten Valeria Ronzitti, BUSINESSEUROPE'dan Steven d'Haeseleer, ETUC'dan Cinzia Sechi ve UEAPME'den Liliane Volozinskis, Avrupa düzeyinde sosyal diyalogun başarılarını ve Avrupalı sosyal ortakların geleceğe yönelik gündemini sundu. Sunum, Ek 3 olarak bu rapora eklenmiştir.

Dördüncü oturum (Çalışma grupları) - “geleceğe yönelik eylem planlarının ve önümüzdeki 12 aylık ve 3 yıllık döneme ait eylem planının geliştirilmesinde öğrenme noktaları”

Ulusal temsilciler üç çalışma grubuna ayrıldı: bir “sendika grubu”, bir “işveren örgütleri grubu” ve bir “karma grup”. BUSINESSEUROPE ve UEAPME temsilcileri işveren örgütleri grubuna katılırken, ETUC temsilcileri ve bir uzman sendika grubuna, CEEP ve BUSINESSEUROPE temsilcileri ve bir uzman ise karma gruba katıldı. Çalışma gruplarına aşağıdaki sorular üzerinde düşünmeleri için 90 dakika süre verildi:

- ✧ Genel gruba yapılan sunumlar ışığında – geleceğe yönelik eylem planları için en önemli öğrenme noktaları nelerdir?
- ✧ Önümüzdeki 12 aylık dönemde ve üç yıllık bir dönem için sosyal diyalogu daha da geliştirmek için neye ihtiyacımız var? Bilhassa mevcut ekonomik ve siyasi durum göz önüne alındığında, ele alınması gereken öncelikler nelerdir?

Beşinci oturum (Çalışma gruplarının geri beslemeleri) – Alınan dersler ve geleceğe yönelik faaliyetler üzerinde düşünme

Öğle yemeğinden sonra, katılımcılar çalışma gruplarında yaptıklarını genel grupta paylaşmak üzere tekrar bir araya geldi. Üç gruptan gelen geri beslemeler aşağıdaki gibi özetlenebilir (grup görüşleri, sunuldukları sırayla verilmiştir);

İşveren Örgütleri Grubu

- ❖ Bilgi teknolojilerini kullanmak yoluyla işveren örgütleri içindeki ve arasındaki iç iletişimin daha iyi hale getirilmesini sağlamak için adımlar atılmıştır. Son iki yılda, işveren sosyal ortaklarının yer aldığı daha çok sayıda toplantı ve seminer düzenlenmiştir;
- ❖ Türkiye ve Avrupa'nın öncelikleri, iş kanunuyla ilgili bürokraside göze çarpan azalmayla ve kamu sektörüyle endüstriyel ilişkilerin artmasıyla birlikte değişmektedir. Gelecek 12 aylık dönemde, Türk işverenler önemli öncelikler arasından bazılarını seçip bunlar üzerinde yoğunlaşarak çalışmalıdır;
- ❖ Önümüzdeki üç yıllık dönemde, Türk işverenler mevcut krizi ekonomi için bir fırsata dönüştürmeye çalışmalıdır. Bu, istihdamda büyümeyi desteklemek için iş mevzuatını değiştirmek, istihdamda esnekliği desteklemek ve gençlerin ve kadınların işgücü piyasasına katılımını sağlamak yoluyla gerçekleştirilebilir. Aynı zamanda, hükümetin işgücü piyasası faaliyetlerine müdahale düzeyi de azaltılmalıdır;

Sendika Grubu

Sendikalar aşağıdaki noktaları vurgulamıştır;

- ❖ Üçlü sosyal diyalogun etkinliğinin iyileştirilmesi gerekmektedir;
- ❖ İstihdam için mesleki eğitim, halihazırda en önemli konulardan biridir;
- ❖ Sektörel sosyal diyalog ve sektör konseyleri oluşturularak sektör düzeyinde anlaşmalar yapılması sağlanmalıdır;
- ❖ İşveren örgütleri ve sendikalar, sosyal ortakların her düzeyde uyumunu sağlamak için benzer şekilde teşkilatlanmalıdır. Halihazırda, sendikalar ve işveren örgütleri mevcut yönetmeliklerin bir sonucu olarak farklı şekillerde yapılanmıştır;
- ❖ Annelik/babalık izni, cinsiyet eşitliği ve genel anlamda eşitlik (yaş, din vb) gibi konularda üçlü anlaşmalar yapılmalıdır. Kadın ve gençlerin istihdamı hem desteklenmeli hem de düzenlenmelidir. Bir başka kilit öncelik ise yasadışı istihdamla mücadeledir;
- ❖ En önemli konuların tanımlanarak bunlar üzerinde anlaşmaya varılması, ardından program ve projelerin tasarlanarak gerçekleştirilmesi gerekmektedir;

Karma Grup

- ✧ Ortak inisiyatifler pratik sorunları çözme amacına yoğunlaşmalıdır;
- ✧ Farklı projelere ortak katılım yoluyla Türkiye’de sanayi ilişkilerini şekillendirmeye ihtiyaç vardır. Projelerden çıkan iyi uygulamalar ulusal sosyal ortak örgütlerinin üyeleri arasında paylaşılmalıdır. Daha az başarılı olan inisiyatiflerden alınan derslerden faydalanmak da önemlidir;
- ✧ Sektörel düzeyde sosyal diyalog teşvik edilmelidir – iş sağlığı ve güvenliği ile mesleki eğitim gibi konular bu düzeyde tartışılmalı;
- ✧ Sosyal diyalogun işleyişinin ne derece verimli olduğu, iyileştirme yapılabilecek alanları tespit etmek amacıyla düzenli olarak değerlendirilmelidir;
- ✧ İnfomal piyasayla mücadele etmek ve formal işgücü piyasasının gelişmesinin önündeki engelleri ortadan kaldırmak için adımlar atılmasına ihtiyaç vardır. Sosyal diyalog sürecinde mikro işletmelere bir rol bulmanın yolları araştırılmalıdır;
- ✧ Mali kriz bağlamında, şirketlerin ve istihdamın korunması ve işgücü piyasasının gelişimi gündemdeki başlıca konulardır;
- ✧ İki taraflı sosyal diyalog hayli etkilidir ve iyi sonuçlar getirmektedir; ancak hem ikili hem de üçlü sosyal diyalog daha da artırılmalıdır. Bu, sosyal ortakların ve hükümetin ortak sorumluluğudur.

Bu müdahalenin ardından, toplantı başkanı önerilen ilgili eylem planları arasında benzerlikler olduğunu gözlemledi. Bu benzerlikler aşağıdakileri içermektedir:

- ✧ İşveren örgütleri ile sendikalar arasındaki ilişkileri tüm düzeylerde daha da iyileştirmek;
- ✧ Yasadışı istihdamla mücadele;
- ✧ Mesleki eğitim ve yaşam boyu öğrenme için programlar düzenlemek;
- ✧ Üçlü sosyal diyalogu güçlendirmek;
- ✧ Mikro işletmelerden işçi ve işverenlerin görüşlerini sosyal diyalog sürecine dahil etmek için etkili mekanizmalar bulmak;
- ✧ Tutarlı olarak daha iyi uygulamalar geliştirmek için hem başarı hem de başarısızlık deneyimlerinden öğrenmek;
- ✧ Sosyal ortaklar, iyi ve yapıcı tartışmalarda yer almanın sadece refah dönemlerde değil zorlu dönemlerde de önemli olduğu konusunda hemfikirdir;
- ✧ Sosyal diyalogu desteklemek için uygun yasal yönetmeliklerin ihdası iki yıl önce tartışılmıştı ve bu hala bir sorun olarak varlığını sürdürüyor. Bu konuda ilerleme sağlanması için yenilenmiş bir taahhüt var;

Takip eden tartışmada, Türkiye’nin diğer aday ülkelerle veya yeni üye devletlerle karşılaştırılmaması gerektiği, zira Türkiye’nin çok uzun süredir pazar ekonomisine sahip olduğu ve işveren ve işçilerin temsil mekanizmalarının yerleşmiş olduğu belirtildi. Halihazırdaki zorluk, geçen zaman içinde bozulan şeyleri tekrar işler hale getirmeye gönülden bağlı olan güçlü ve temsilci sosyal ortaklardan oluşan eski dinamiği yeniden

oluşturmaktır. Bu bağlamda, AB'ye tam üyelik açısından sosyal işler ve istihdam başlıklı XIX. Fasıla üzerinde müzakereler yeniden başlatılmalıdır, çünkü bunlar işgücü hareketinin geliştirilmesinde ve sosyal diyalog ve toplu pazarlığın desteklenmesinde büyük öneme sahiptir.

Altıncı Oturum (Uzman girdisi) - *“Avrupalı sosyal ortaklarca sunulan araçların gözden geçirilmesi: En az ve en çok faydayı neler vermiştir= Gelecekte ne yapılabilir? AB sosyal ortaklarının sunumu*

Avrupa sosyal ortakları, üye kuruluşlarına sunulan araçları gözden geçirdi. BUSINESSEUROPE'dan Matthew Higham Türk sosyal ortaklarını gelecekte hedeflerine ulaşmalarında nelerin faydalı olabileceği konusunda düşünmeye davet etti. ETUC'den Cinzia Sechi, Brüksel'deki çalışma gezilerine ve eğitim ve mentorluk programlarına vurgu yaptı. Sechi, Türk sosyal ortakları için çeviri fonunun sadece 2009 sonuna kadar emre amade kılındığını vurgulayarak sosyal ortakları bu fonlardan tam olarak yararlanmaya davet etti.

Sendikadan bir katılımcı Avrupa düzeyindeki sosyal ortaklarca yapılan ve daha önceki bir sunumda ana hatlarıyla değinilen işgücü piyasası analizini sordu. Türk sosyal ortakların benzer bir inisiyatif almaları için metodoloji veya desteğin olup olmayacağını sordu. Steven d'Haeseleer, işgücü piyasası analizinin bir ilham kaynağı olabileceğini söyleyerek raporun çevirisini finanse etmeyi teklif etti.

Bir işverenin Türk ulusal sosyal ortaklarının değişen öncelikleriyle ilgili belirttiği bir görüşe istinaden, toplantı başkanı kendi izlenimlerine göre Türk sosyal ortaklarının son 18 aydır uğraştıkları sorunların kendi gündemlerindeki sorunlar olduğunu ve ülkeyi önceliklere ilişkin bu eylemleri finanse etmek için alternatif fonların emre amade kılınmış olmasının sosyal ortakların avantajına olduğunu ifade etti.

Yedinci Oturum (Genel) – Gelecekteki eylem planlarının olası içerik/öncelikleri hakkında genel tartışma ve AB sosyal ortaklarınca son görüşlerin sunulması

Toplantının sonunda, Avrupalı sosyal ortak örgütlerinin temsilcileri görüşlerini sundu.

ETUC'dan Cinzia Sechi, çabalarından dolayı Türk sosyal ortaklarına teşekkür etti ve iki yıl öncesine göre farklı bir atmosfer olduğu gözlemine yaptı: tartışma aslında sorunlardan çok ulusal sosyal ortakların gelecekte ortaklaşa ne yapabileceklerine odaklanıyordu. Sechi tüm ETUC üyelerinin ilk aşamada olduğu gibi bu seminerde yer almamalarından üzüntü duyduğunu belirtti. Ancak Sechi şimdiye kadar yapılan projelerin kalitesinden ve sayısından etkilendiğini, bunların bir dizi bireysel inisiyatiften çok daha geniş bir stratejinin bir parçası gibi görüldüğünü de ifade etti. Sechi sosyal diyalog sürecini daha da geliştirmek için hala yapılması gereken şeyler olduğunu ve gündemin mesleki eğitim, yasadışı istihdamla mücadele ve kadınların formal işgücü piyasasına katılımı gibi önemli konuları içerdiğini söyledi. Sechi ayrıca AB düzeyindeki sosyal ortakların uygun stratejilerin geliştirilmesinde Türk sosyal ortaklarına yardımcı olmaya istekli olduklarını da vurguladı.

UEAPME'den Liliane Volozinskis Türk sosyal ortaklarını katılım düzeylerinden dolayı kutladı ve bunun artan katılımın bir kanıtı olduğuna inandığını belirtti. Volozinskis ayrıca tartışmaların açıklığından ve zenginliğinden ve şimdiye kadar yapılan faaliyetlerden etkilendiğini belirtti. Yaşam boyu öğrenme ve gri ekonomi gibi önemli konuların hala gündemde olduğu ve bunların AB sosyal ortaklarının gündemiyle tamamen uyumlu konular olduğu da yineleni.

CEEP'den Valeria Ronzitti normalde kendisine hep eksikleri işaret etmenin düştüğünü, ancak bu seminerde eleştirilecek pek bir şey bulamadığını belirtti. Ronzitti son iki yılda başarılanlardan ve uygulanan projelerin kalitesinden etkilendiğini söyledi. Ronzitti kamu teşebbüslerinin ve özel işverenlerin işgücü piyasasıyla ilgili çalışmalarında karşılıklı fayda sağlayacak gündem ve öncelikleri paylaşabileceklerini söyledi. Ronzitti son olarak esnek-güvenlik (flexicurity) ilkelerinin tüm ülkeler için faydalı olabileceğini ve bu nedenle de AB işgücü piyasalarının önündeki kilit zorlukların ortak bir analizinin Türk sosyal ortaklarının gelecekteki faaliyetleri için bir başlama noktası olması gerektiğini sözlerine ekledi.

BUSINESSEUROPE'dan Steven d'Haeseleer ilk seminerde hazır bulunmamasına rağmen AB düzeyi gündemle Türk sosyal ortaklarının gündeminin ortak bir gündem olduğunu görebildiğini söyledi. d'Haeseleer bugün ele alınan önemli konuların kayıtdışı çalışma, mesleki eğitim ve yaşam boyu öğrenme olduğunu, ve bunların ortaklaşa hazırlanan işgücü piyasası analizinde ele alınan konularla aynı olduğunu ve AB düzeyindeki sosyal ortaklarca da ele alındığını hatırlattı. d'Haeseleer mevcut krizin ve krizin istihdam ve işgücü piyasası üzerindeki etkileriyle başa çıkmak için yollar belirlemenin başlıca zorluklar oldukları gözlemini yaptı. d'Haeseleer krizin tüm düzeylerde daha ileri bir sosyal diyalog gerektirdiğini ve ulusal sosyal ortaklara daha fazla güven ve işbirliği gerektiren önemli bir rol oynama yükümlülüğü getirdiğini belirtti. d'Haeseleer seminerin organizasyonundan dolayı TİSK'den Fatih Tokatlı'ya ve sundukları sıcak karşılama için tüm katılımcılara teşekkür ederek sözlerini tamamladı.

Toplantının kapanışında, katılımları ve böylesine büyük bir grupla toplantıda hazır bulunmalarından dolayı Türk sosyal ortaklara teşekkür edildi – Semineri düzenlediği için TİSK'e ayrıca teşekkür edildi. Katılımları için Avrupa sosyal ortaklarına ve ayrıca sözlü çevirmenlere teşekkür edildi.

Ekler

Ek bir	Seminer katılım listesi
Ek iki	Seminer gündemi
Ek üç	Avrupa Sosyal Diyalog gündemi ve geleceğe yönelik planlar hakkındaki sunum

Ek 2

GÜNDEM

Avrupa Sosyal Ortak Örgütlerinin Entegre Projesi
 "Avrupa sosyal diyaloguna sosyal ortakların katılımı: *sosyal ortakların ihtiyaçları nelerdir?*"

Ulusal Seminer: TÜRKİYE
 Yer : Sheraton Oteli, Ankara
 Tarih: 3 Şubat 2009, Salı

0900 – 0915	Giriş ve günün amacı	Alan Wild, AB sosyal ortakları
0915 – 1030	Ulusal sendikalar ve işveren kuruluşları tarafından öncende hazırlanmış sunumlar ve bir ulusal ortak sunum; "Eylem planının uygulamasına ilişkin rapor – neler iyi gitti, neler zor oldu, neleri uygulayamadık, neden?"	Genel oturum
1030 – 1045	Kahve Arası	
1045 – 1130	Avrupa Sosyal Diyalog gündemi ve geleceğe yönelik planlar konusunda Avrupa düzeyindeki sosyal ortakların sunumu	AB sosyal ortakları Genel grup oturumunda
1130 – 1135	Çalışma gruplarının brifingleri (işverenler, sendikalar, karma)	Alan Wild Genel oturumda
1135 – 1300	Üç grup, aşağıdaki sorular üzerinde çalışacaktır: "Genel oturumda yapılan sunumlar ışığında – geleceğe yönelik eylem planlarının geliştirilmesi için en önemli öğrenme noktaları nelerdir?" "Eylem planlarını uygulama deneyimimiz temelinde ve değişen kurumsal ve ulusal öncelikler /Avrupa öncelikleri bağlamında – önümüzde 12 ayda ve önümüzdeki 3 yılda yapmamız gerekenler nelerdir?"	Üç çalışma grubu
1300 – 1430	Öğle Arası	
1430 – 1530	Çalışma gruplarının sunumları ve önerilen eylemlere ilişkin sorular	Genel oturum
1530 – 1600	Avrupalı sosyal ortaklarca sunulan araçların gözden geçirilmesi - En az faydayı ve en çok faydayı neler vermiştir? - Gelecekte ne yapılabilir?	AB sosyal ortakları Ardından: Genel oturum
1600 – 1615	Kahve Arası	
1615 – 1700	Çalışma gruplarının ve AB sosyal ortaklarının sunumlarının ardından, gelecekteki eylem planlarının olası içerik/öncelikleri hakkında genel tartışma	Genel oturum
1700 – 1715	Özet ve Kapanış	Genel oturum

Proje Avrupa Komisyonunun mali desteğiyle Avrupa Sosyal Ortaklarınca gerçekleştirilmektedir